

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл

**“Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти:
від теорії – до практики” (5 грудня 2024 р., м. Київ)**

РОЛЬ САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Алла САМКО

**кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник відділу андрагогіки
ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України**

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл
“Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти: від теорії – до практики”
(5 грудня 2024 р., м. Київ)

Законодавчо-нормативна основа проблеми дослідження

					
Національна доктрина розвитку освіти України (2002)	Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 рр.	Закон України «Про освіту» (2014)	Проект Закону України “Про освіту дорослих” (2023)	Закон України «Про освіту» (2017)	Концепція розвитку педагогічної освіти в Україні (2018)

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл
“Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти: від теорії – до практики”
(5 грудня 2024 р., м. Київ)

Визначення самоосвіти

Самоосвіта викладача закладу вищої освіти - це провідна форма вдосконалення педагогічної майстерності та професійної компетентності, що полягає в засвоєнні, оновленні, поширенні й поглибленні знань, узагальненні досвіду шляхом цілеспрямованої, системної самоосвітньої діяльності, спрямованої на саморозвиток і самовдосконалення особистості, задоволення власних інтересів і об'єктивних потреб освітнього закладу.

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл
“Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти: від теорії – до практики”
(5 грудня 2024 р., м. Київ)

Принцип восьми само, який реалізується під час самоосвіти:

самооцінка

самооблік

самовизначення

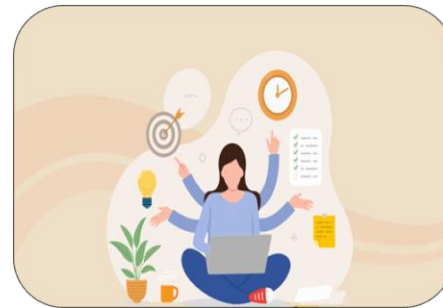
самоорганізація

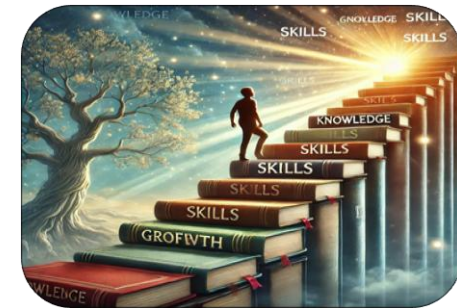
самореалізація

самокритичність

самоконтроль

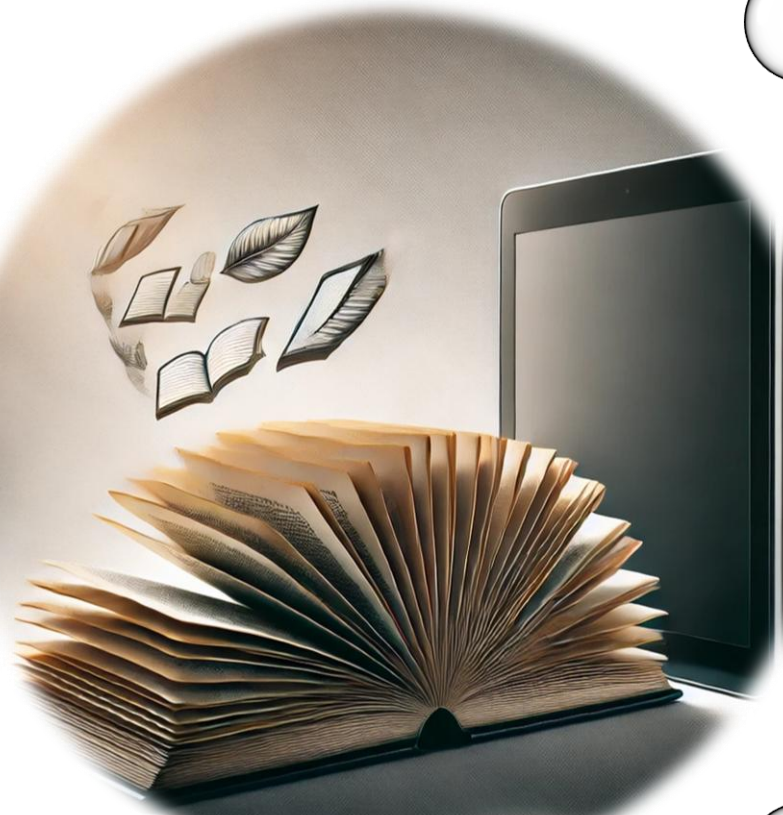
саморозвиток

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл
“Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти: від теорії – до практики”
(5 грудня 2024 р., м. Київ)

Характерні ознаки самоосвітньої діяльності викладача ЗВО

- Наявність професійної мотивації
- Високий рівень пізнавальної активності
- Цілеспрямованість, системність, добровільність
- Спрямованість на задоволення власних потреб та інтересів
- Удосконалення особистісних якостей
- Готовність до самостійної пізнавальної та науково-дослідницької діяльності
- Здатність до самоконтролю та рефлексії

Компоненти самоосвітньої діяльності викладача ЗВО

Освітній

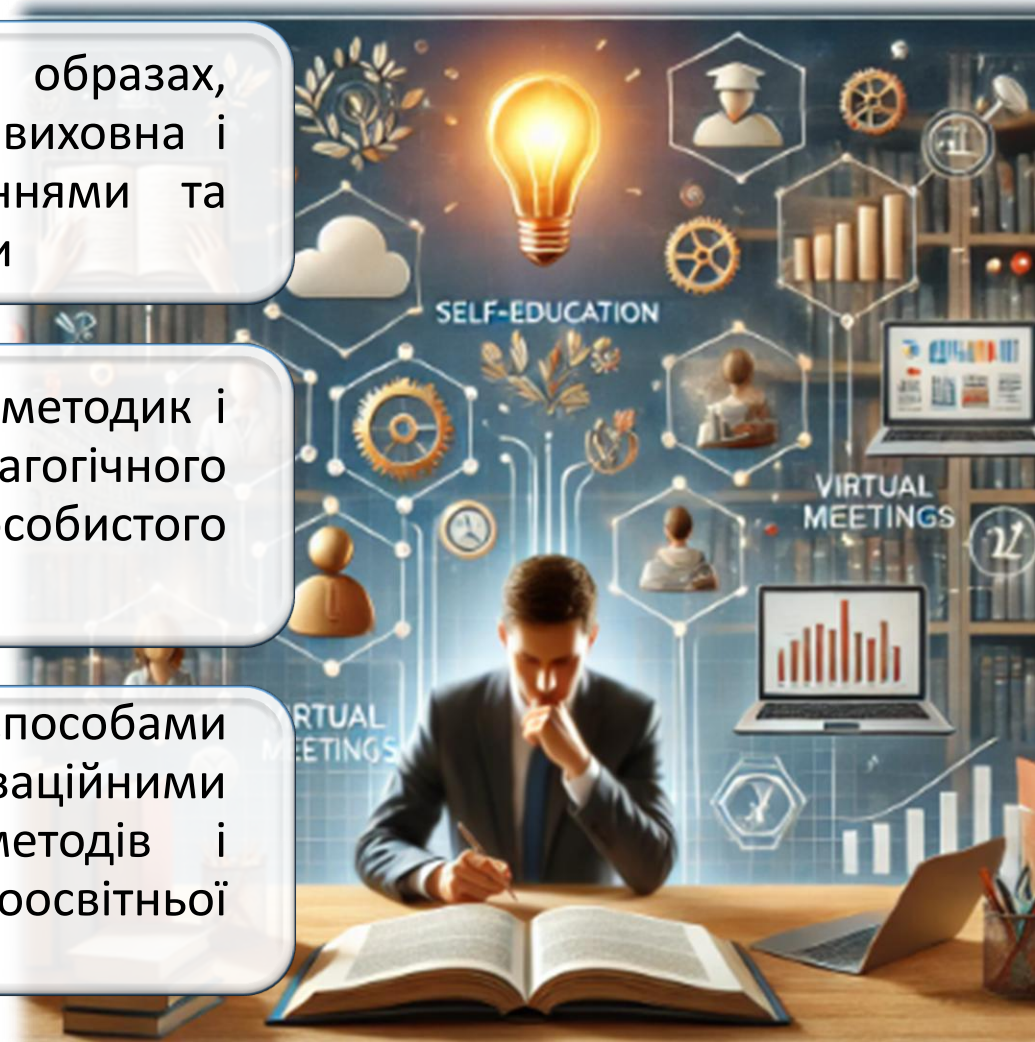
- знання, виражені в поняттях або образах, сприйняттях та уявленнях (навчальна, виховна і розвивальна мета); оперування вміннями та методичними прийомами й технологіями

Науково-методичний

- аналіз наукових досліджень, вивчення методик і технологій, передового педагогічного закордонного, вітчизняного досвіду й особистого досвіду професійної діяльності

Науково-дослідний

- оволодіння новими знаннями, способами виконання педагогічних завдань, інноваційними технологіями створення власних методів і способів професійно-творчої самоосвітньої діяльності

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл “Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти: від теорії – до практики” (5 грудня 2024 р., м. Київ)

Ключові напрями самоосвіти викладача ЗВО

Професійна компетентність

- оновлення предметних знань;
- удосконалення методики викладання

Дослідницька діяльність

- проведення наукових досліджень;
- участь у конференціях;
- міждисциплінарна співпраця

Педагогічна майстерність

- розвиток педагогічних навичок;
- формування комунікативної компетентності;
- інтеграція сучасних методів навчання

Особистісний розвиток

- розвиток soft skills: тайм-менеджмент, емоційний інтелект;
- саморефлексія;
- розвиток лідерських якостей

Інтеграція цифрових технологій

- опанування сучасними освітніми платформами;
- використання цифрових інструментів

Інноваційна діяльність

- інтеграція інноваційних рішень;
- участь у стартапах;
- адаптація до нових викликів

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл
“Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти: від теорії – до практики”
(5 грудня 2024 р., м. Київ)

Практичні інструменти для самоосвіти викладача ЗВО

Онлайн-курси та платформи	Coursera, EdX, Edmodo, Learningapps, Udemy, Prometheus, BYM online, LinkedIn Learning
Наукові ресурси та бази даних	Google Scholar, ResearchGate, PubMed, Springer, Elsevier, DOAJ
Онлайн-бібліотеки та освітні ресурси	Project Gutenberg, Open Library, Khan Academy, EBSCOhost, JSTOR
Вебінари та конференції	Zoom, Microsoft Teams, Webex, Eventbrite, Meetup
Технологічні інструменти	Moodle, Google Classroom, Kahoot, Quizlet, Trello, Notion, Canva, Prezi
Мобільні додатки	Duolingo, Busuu, Blinkist, Headway, TED
Інтерактивні інструменти	Padlet, Mentimeter, Jamboard, H5P
Спеціалізовані подкасти та відео	The EdSurge Podcast, Cult of Pedagogy, CrashCourse, Veritasium, Big Think
Менторство та рефлексія	Erasmus+, SWOT-аналіз

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл
“Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти: від теорії – до практики”
(5 грудня 2024 р., м. Київ)

Переваги самоосвіти для викладача ЗВО

			
<p>Професійний розвиток</p> <ul style="list-style-type: none"> - оновлення знань; - розширення компетенцій; - участь у наукових проектах	<p>Інновації у викладанні</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання сучасних методик; - навички роботи з технологіями; - інтерактивне навчання	<p>Особистісне зростання</p> <ul style="list-style-type: none"> - мотивація та задоволення від роботи; - самоактуалізація; - інтерес до нових знань	<p>Кар'єрні перспективи</p> <ul style="list-style-type: none"> - конкурентоспроможність; - участь у грантах і проектах; - лідерські можливості

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл

**“Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти: від теорії – до практики”
(5 грудня 2024 р., м. Київ)**

Висновки

Самоосвіта є потужним інструментом трансформації викладача закладу вищої освіти та ключовим чинником його професійного розвитку в умовах постійних змін.

Основна мета самоосвітньої діяльності викладача ЗВО полягає в оновленні та вдосконаленні знань, умінь і навичок, необхідних для досягнення високого рівня професійної компетентності. Система самоосвіти викладача ЗВО передбачає вибір ефективних форм і методів роботи, а також здатність працювати з інформацією. Самоосвітня діяльність має бути безперервною, систематичною та спрямованою на засвоєння нових професійних знань та їх застосування у практичній діяльності.

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ЗАПРОШУЄМО ДО СПІВПРАЦІ!

ДУМКИ, ІДЕЇ, ПОБАЖАННЯ...

andragogika@ukr.net

alla-samko@ukr.net